

MARITTIEM MUSEUM

ONTWERPBUNDEL

Ludwig Leo Aushnit

Observatie - situatie

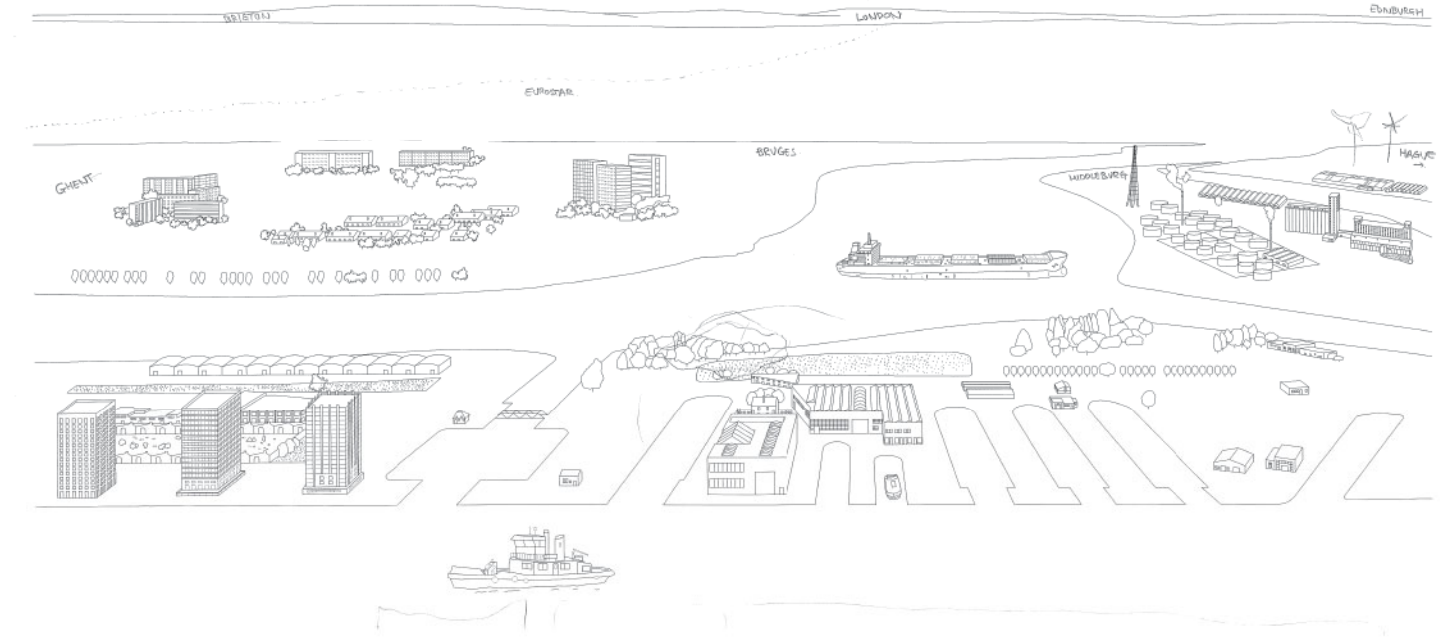
anders dan de vorm die het kon of moest hebben. En alles in een volgorde niet anders dan wat het of wat de verbanden moesten zijn. Alles is wat het is. En kan ook niets anders zijn.

De toeschouwer ziet dat anders. Een schouwspel. Van onbegrepen vormen. Maar juist zulke mooie vormen. Vormen die niet altijd betekenis vrijgeven. Een keer wel. Een andere keer helemaal wat anders zijn dan wat gedacht zou worden. Maar zo mooi. Gewoon zo mooi.

Hetzelfde met een wandeling langs de kade. Of een rit door de haven. Een boei en een schip op bokken op de kade. Wat het is. Een kraan evengoed. Of een anker. Verlichte installaties en torens in de haven. Kathedralen van onbegrepen constructies. Kastelen van containers. En dan zo vaak ook nog zo vele andere dingen.

Objecten. Voorwerpen. Vaak niet te duiden wat. Maar opnieuw. Zo mooi.

Een ultieme referentie. Ludwig Leo Aushnit.

Grafisch overzicht

proloog II – schaal

Een prijsvraag voor een nieuwe pier. De nieuwe pier voor Scheveningen. Luc Deleu parkeerde een olieplatform voor de kust van Scheveningen. Lessen in schaal. Zo noemt Deleu wel één en ander project.

De schaal van de haven is anders dan de schaal van de stad. Zeker onbesliste objecten – en onbeslist betekent hier beslist meer genot voor de onwetende toeschouwer – maken dat de schaal zoveel anders kan zijn. Groot en klein. Geen onderscheid. Alles te samen.

Een onverwachte referentie. Schaal.

proloog III – gestalte

Het oude steen zelf. Precies zowat een kasteel. Een Gestalte. Een markant punt. Hoe half on-eigen het ook is. Tegelijk hoe eigen het zijn plek en geschiedenis heeft gemaakt.

Een gebouw als een monoliet. Een monoliet tegelijk een wandeling. Oplopend naar het steen toe. Van kamer tot kamer in het steen zelf. Per trap en gang. Van hier naar daar. Op den duur niet meer wetend hoe het in elkaar zit.

Een echte referentie. Die kent iedereen.

hetzelfde anders
alles is alles

proloog I – aan wal en van wal

De scheepbouwkundig ingenieur weet perfect hoe een boot of een booreiland of om het even wat anders dat vaart of te water of aan of op de rand van het water beweegt in elkaar zit. Elk onderdeel zit op zijn plaats. Elk onderdeel is zo groot als zijn betekenis. Elk onderdeel heeft een vorm niet

Luc Deleu

Observatie - elementen

Observatie - elementen

Maritiem alfabet

Zicht op een nieuwe straat

proloog IV – kleur

Een haven is kleur. Een schip draagt kleur. Een kraan tekent kleur in de lucht. Een boei moet rood. En leidingen of pijpen verraden gas of stoom alleen maar door kleur. Hangars vinden hun identiteit door telkens weer een andere kleur. En containers maken het helemaal bont. Vlaggen vertellen verhalen. Verhalen over afkomst en lading. Over leven en dood. Over bemanning en dier. Over diepgang en rederij.

Een referentie zoals iedereen die kent. Het maritiem alfabet.

proloog V – terras

Die merkwaardige terrassen. Zuid en Noord. Langsheen de schelde. Langsheen de stad. Beneden de terrassen staande niet wetende wat het is om op die terrassen te flaneren. Niet alleen een zicht langs de Schelde. Maar ook op de Schelde. En bovendien een totaal ander zicht op de stad. Recheroever. En linkeroever.

En evengoed. Langsheen. Die oude overkappingen. Voortdurende golfslag van daken. En bescherming van al dat oude goed. Schepen en al dat andere dat de haven maakt.

Opnieuw een overwachte referentie. Een brug te midden de Schelde. Luc Deleu.

proloog VI - van alles en nog wat

En dan ook. Overal. Van alles en nog wat. Los op zich staand. Zonder verband. Misschien mogelijk verband.

Bolders, buizen, betonblokken uitgestrooid op de site zoals ze dat vandaag zijn. Soms vermenigvuldigd en altijd getatoeëerd met golven of opspattend water. Om even uit te rusten en te kijken.

Of trappen die de wandelaar diep in de droogdokken laten afdalen om daar het metershoge schip in onderhoud in zijn indrukwekkende schaal te ervaren.

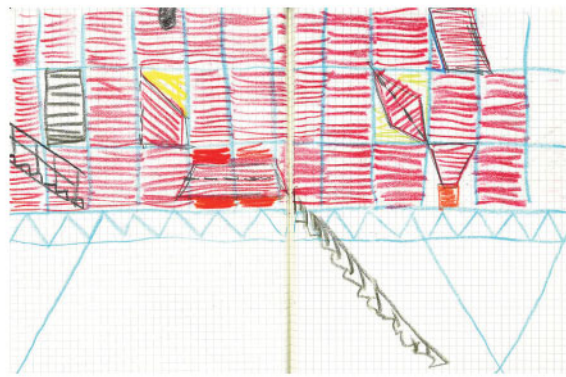
En dan soms ook dat. Tussen al die constructies en gebouwen heen. Van die lange uitgestrekte armen. Loopbanden of buizen. Op zich staand of gedragen door een vakwerk. Evengoed van alles en nog wat.

proloog VII – verlaten laten

Een haven verlaten. Bijna om het zo te laten. Zoals het is. En niet anders. Zo vaak dat verleden. Dat industriële erfgoed. Zo vaak is het dat waard. Alleen dat al.

Maar nieuw leven mag ook. Moet ook. Kan geen kwaad. Doet zelfs goed. Vraag is dan alleen hoe dat nieuwe leven kan. Zonder die geschiedenis of erfenis te verlaten.

Hoe erfgoed toekomstgoed mag zijn. Mag worden.

Gijs Van Vaerenbergh

Observatie - situatie

context I – context laten zijn

Wat is eigenlijk gewoon laten zijn wat het was. Wat het was laten wat het is. Nauwelijks wat anders. Tenzij het moet.

De oude gebouwen niet meer dan dat. Zowat zonder meer.

context II – context durven maken

Wat dan eigenlijk ook moet worden gewoon zichzelf laten worden. Durven een nieuw gebouw te introduceren. Dat moet ook kunnen.

Een nieuw gebouw. Maar misschien een gebouw niet echt anders dan de andere. Altijd hedendaags. In al zijn verwachtingen.

Om eigenlijk op die manier de oude gebouwen te kunnen laten zijn wat ze kunnen zijn.

context III – context kunnen vieren

Om samen een nieuwe context te kunnen vieren. Een context misschien niet anders dan de huidige context. Of net anders.

Hetzelfde anders. Voldoende anders. Voldoende hetzelfde.

Alles wat in de haven te zien is ziet er uit zoals het er uit moet zien. En misschien moet dit museum er niet echt anders uitzien dan hoe de haven eruitziet. De haven er daar uitziet.

Maar dan net een andere wending gegeven. Om zo de hal een museum te laten zijn. Niet meer of minder.

De juiste plaats. En de juiste hoogte. En het is alsof het er al altijd was. En toch is duidelijk dat het er nog nooit zo was. Die hoogte. En die plek. Over de dokken. Hoger boven de dokken. Tegelijk dezelfde verhouding. En niet echt een andere materialiteit.

Context. Context. Context vieren. Niet meer of minder. Maar net iets meer.

Zicht op het maritiem terras

Promenade I – de haven of van straat en van plein en park

Aankomen in het museum moet eerst aankomen in de haven zijn. Tussen de gebouwen in. Via de oude gebouwen naar binnen.

Door de oude gebouwen wadend. De eerste voeling met het museum. Langs de werkplaatsen. Langs objecten hier en daar in het rond.

Een straat. Maar niet eens een andere straat dan de straat die er was. Een straat wandelt naar het midden plein.

Plein te midden de oude gebouwen. Plein maar eigenlijk ook dokken. Die oude droogdokken zo nat vandaag. Maar ook onder dat andere gebouw. Dat andere nieuwe gebouw. Of misschien toch wel niet zo andere gebouw. Tenzij hoger. Tenzij wat onder dat gebouw.

En van onder dat nieuwe gebouw of vanaf die oude natte droogdokken strekken zich de ander dokken verder uit. Als een park naast het plein. Als een park deel van het museum. Ook over de Droogdokkenweg heen.

Promenade II – de kraan

Een kraan. Het zou er nog aan ontbreken. Een nieuwe kraan. Een kraan met platformen. Op en neer. Voor bezoek aan dat andere nieuwe gebouw. Met zijn allen en met frequentie naar boven. Zelfs niet eens meteen in dat andere gebouw. Maar eerst nog helemaal boven op dat andere gebouw. Een lift. Dat is het natuurlijk. Maar een lift zoals een haven lift. Een kraan.

Promenade III – het terras

Boven op dat andere gebouw. Eén groot terras. Terras. Terras met plek om te lunchen en te dineren. Met zicht op de haven. Over de haven heen. Over de stad heen. Naar de stad kijkend. Van Havenhuis tot Boerentoren. Ondertussen het MAS tussenin. En beneden de Schelde. Of liever de dokken. En de droogdokken. En al wat daar omheen. Of tussenin. Of hier en daar. Dat terras. Waar hebben we dat nog gezien.

Observatie - dubbel huis

Promenade IV – loopplanken

Vanaf het terras terug naar beneden. Trappen voeren van verdieping naar verdieping. Van hal naar hal. Grote ruimtes. Hallen zo groot.

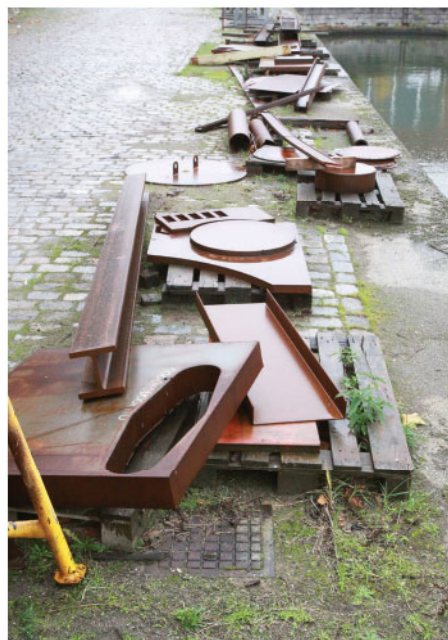
Een verdieping voor permanente collectie en een verdieping voor tijdelijke collectie. Inwisselbaar als het moet.

En met die trappen en liften rondom. Als eindeloze aan elkaar verbonden ruimte. Als één lange ruimte. En toch zoveel verschil.

En die wandeling rondom de hallen. Tegelijk weer het zicht naar buiten. Naar die haven. Naar die stad. Naar het water dat beiden bindt.

En dan bovendien. Precies wel loopplanken. Lange armen. Hellende bewegingen. Van het nieuwe gebouw naar de andere gebouwen. De oude gebouwen.

Wandeling langs de Kogge. Boven de Kogge. Met zicht op de Kogge die daar verandert van schim tot gedaante. Dan terug naar beneden. Terug op het

Observatie - elemeten

plein. Terug middenin.

Het beeld is nu compleet.

Promenade V – de natte dokken

We lopen terug naar buiten. Terug naar beneden. Terug naar het plein. Terug naar de droogdokken eronder. Droogdokken voor altijd water. En daarin evengoed tentoon wat het museum tonen wil. En onder dak. Of liever onder dat museum erboven.

Maar daarmee eigenlijk ook museum. Daarmee ook deel van het museum.

Zicht op de tuin

Promenade VI – de droogdokken

En dan de echte droogdokken er naast. De droge dokken. Als uitdijend museum.

Zo duidelijk de afspanning van het museum. De oude gebouwen en het nieuwe gebouw. Als drie delen van een kwadrant. Zo passend naast dat kwadrant het vijfde deel. Evengoed niet binnen de afspanning.

Maar tegelijk door dat nieuwe en hoger gelegen deel van het museum evengoed uitgenodigd deel te zijn. Want door dat hoger gelegen deel wordt het kwadrant daar gesloten. Maar oriënteert het zich evengoed naar die andere droogdokken. Die droge dokken.

Promenade VII – alles is museum en alles is eiland

Alles is nu museum. Niet alleen het nieuwe is museum. Maar door dat nieuwe is nu alles museum. Vindt alles zijn verhouding met elkaar. Het bestaande. De dokken. De echte droogdokken rondom.

Een museum. Met zijn eigen straat. Zijn eigen plein. En zijn eigen park.

Tegelijk het zicht op de stad. In de verte. Maar daardoor dichtbij. Op de haven. En daardoor middenin. Als op de Schelde. Zowat alsof erin. In die Schelde.

En niet minder. Deel van het eiland. Het droogdokeneiland. Poort tot dat droogdokeneiland. Schakel van dat droogdokeneiland.

Observatie - kleedkamer

Collectie I – kogge

De Kogge zal zijn nieuwe leven vinden in het oude noordelijk gebouw. Naast het oude pompgebouw. Nu het nieuwe pompgebouw.

De Kogge zal daar veranderen van schim tot gedaante. En wanneer alles achter de rug zal zijn kan een nieuwe configuratie getekend worden. Binnen de afspanning van dat oude gebouw. En in verhouding tot het pompgebouw.

collectie II – steen

De collectie van het Steen. Vindt nu zijn plek in het andere gebouw. Dit nieuwe andere gebouw. Anders maar misschien ook nog altijd een Steen.

collectie III – boten

Boten onder het andere gebouw. Nu deel van het museum. Boten langsheen de gebouwen. Evengoed deel van het geheel.

Observatie - verlichting

Boten in de natte droogdokken. Boten in de droge droogdokken. Boten op het vaste land. Boten in de gebouwen. Tussen de gebouwen. Onder de gebouwen. Boten alom.

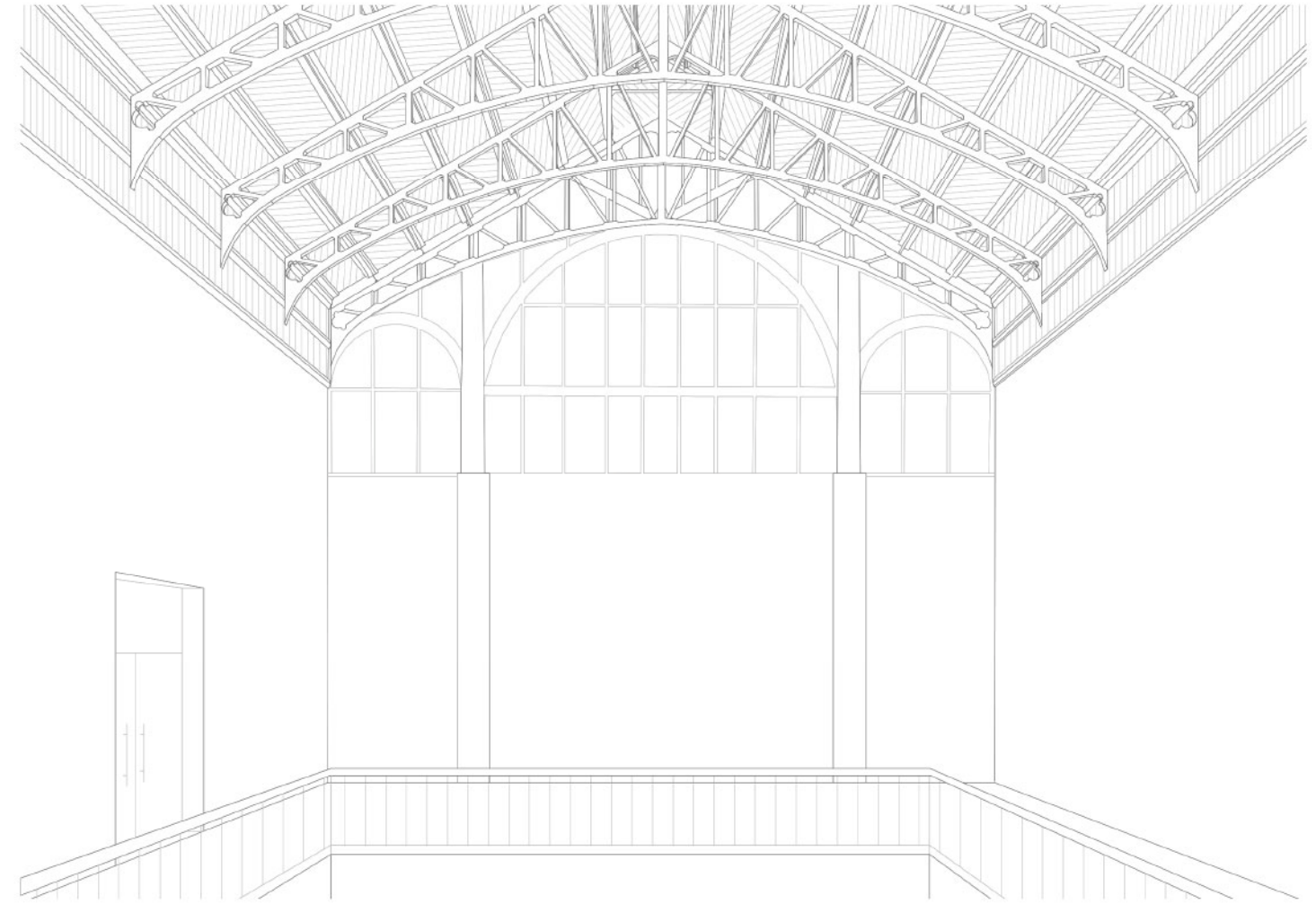
collectie IV – van alles en nog wat

En van alles en nog wat tussenin. Niet alleen tussenin de gebouwen en de dokken. Maar ook in de gebouwen. De oude gebouwen. En tot slot bovenop dat nieuwe gebouw. Overal. Van alles en nog wat.

collectie V – alles is museum

Alles is museum. Niet alleen door de configuratie van de verschillende gebouwen in hun context. Maar ook of misschien zelfs eerst en vooral door hoe de collectie zich overal laat zien.

Altijd weer onverwacht. En telkens weer gepast. Binnen of buiten. Groot of klein. Alles krijgt zijn plaats. Alsof het er al altijd zijn plaats had.

Zicht binnen het pomphuis

gebouw I – het nieuwe

Het nieuwe gebouw niet anders dan de andere gebouwen. Natuurlijk anders want een nieuw gebouw. Maar misschien vooral een transcriptie van de andere gebouwen. Van zijn context.

Stoer omhoog. Subtiel gedetailleerd. Het fijne metselwerk van het oude pompgebouw in gedachte. Tegelijk het hedendaagse bouwen van een hal goed begrijpend. Een eigen taal uiteindelijk als resultaat. Maar wel in maat en verhouding tot die context. Die context hier anders getekend.

En misschien wel één onverwacht beeld. Of misschien zelfs eigenlijk niet eens zo onverwacht. Die kleur. Op die tweede gevel er achter. Een tweede gevel in staal. Staal en een haven. Welke haven zonder? Die kleur en de haven. Van schip tot container. Van boei tot vlag. Die kleur in de gevel. Of liever net achter de gevel. Misschien onverwacht. Maar niet vreemd.

gebouw II – het oude pomphuis

Nu het nieuwe pomphuis. Voor warmte en water. In al zijn glorie. Maar nu precies wel vrijstaand rondom. Binnen de afspanning van het geheel.

Een ideale plek om te verblijven. Om zich te laven. Een plek binnen de plek. Binnen de plek van het museum.

gebouw III – de oude ateliers

Niet anders dan wat ze waren. Amper een verschil. Een idee van lezen van wat is. Tegelijk een economie maar ook ecologie tegemoet.

Maar zo nodig echt aangepakt. Want ook werken is leven. En leven mag wat beter. Dan wat die oude hallen vandaag vermogen. Dus waar nodig zoals het vandaag hoort. Naar ecologie. En economie.

gebouw IV – de oude huizen

Dat oude statige huis. Dienstwoning en sluiswachtershuis. Twee lagen en een kap. Middenin. Als deel van het het eiland. Kantoren voor derden. Zalen om te vergaderen. Lokalen om te leren. Een plek voor thee, koffie, slagroom, soep en ijs.

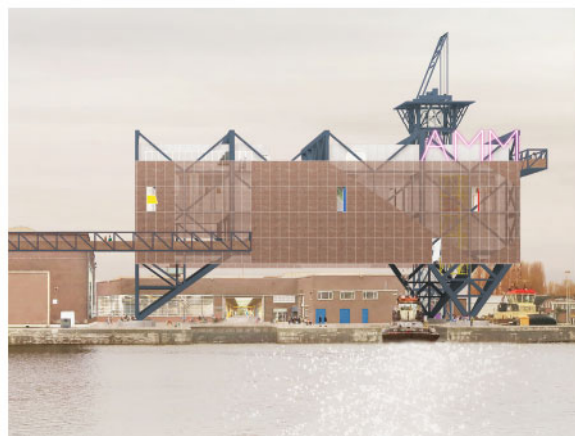
gebouw V – en al de rest

Niet alleen gebouwen. Maar zoals gezegd nog zoveel anders. Objecten die er al zijn. En die er straks ook zullen komen. Nog meer objecten. Dit museum zo rijk. Boten. Boeien. Constructies allerhande.

Genoeg om inspirerend te zijn. Worden de oude gebouwen gevierd. En is het nieuwe gebouw het sluitstuk van dat feest. Nieuwe objecten komen tussenin. En met nieuwe is dan bedoeld objecten evengoed zo nieuw als dat nieuwe gebouw. Transcripties van echte objecten. Nieuwe objecten voor een museum. Objecten voor de bezoeker. Objecten voor de objecten.

Observatie - situatie

Zicht in de nieuwe tentoonstellingsruimte

epiloog I – alles is alles – alles is het museum en het museum is alles

Alles is museum. Alles te samen met elkaar. Gebouwen en de plekken tussenin. Boten en alle andere. Permanente collectie en reizende gasten bovendien. De stad in de verte. En de haven rondom. En alles samen rond die stroom. Die stroomt tot in de verste dokken.

Alles te samen. Eén museum.

epiloog II - alles is alles – alles is de haven en de haven is alles

Is een haven iets anders? De haven is nooit iets anders geweest. Een immer samen zetten van wat nooit gedacht werd samen te komen staan. Tegelijk onder bepaalde condities samen gaat horen.

Zowel in de economie van de haven. Hoe opslag of overslag en ook verwerking met elkaar optimaal zou werken.

Of voor die onwetende aanschouwer: hoe weer en wind ineens het ene met het andere in verband brengt en dan meestal nog met onuitgegeven schoonheid als verrassing.

epiloog III - alles is alles – alles is 't stad en 't* stad is alles*

Zeker deze stad. Deze stad aan het water. Deze stad is een haven.

En zoals dit museum zich nu laat ervaren. Alles als museum. Als één museum. Zo is tussen alles in eigenlijk een kleine stad. Alles als een kleine stad te ervaren.

Bovendien een kleine stad die zijn grote stad erkent. Terras. Steen. Haven. Op één of andere manier. Het zit er (nog) allemaal in.

* 't stad = Antwerps voor Antwerpen

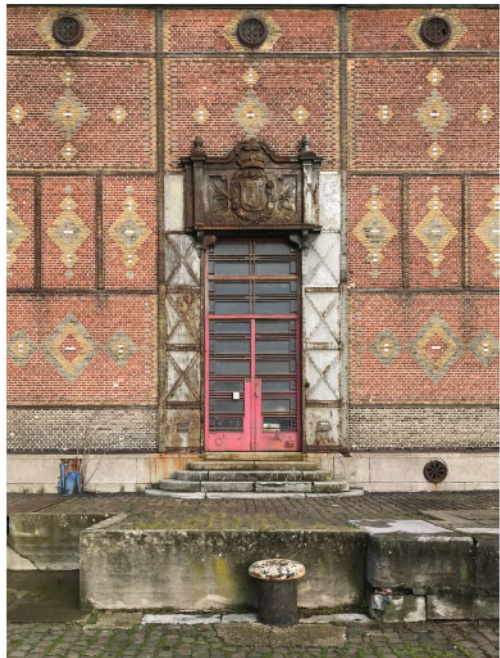
Observatie - kleur

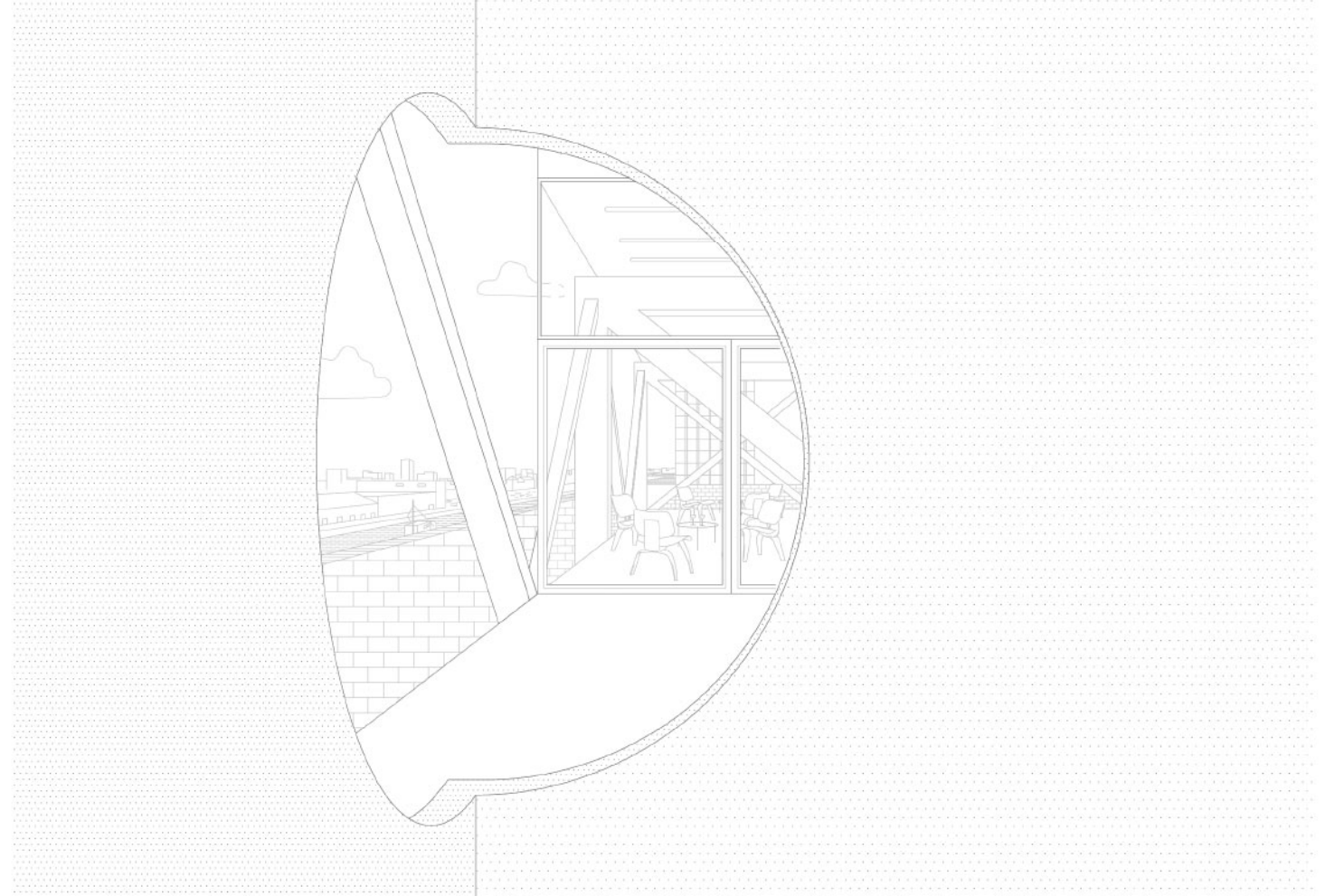
Observatie - kleur

Observatie - hekken

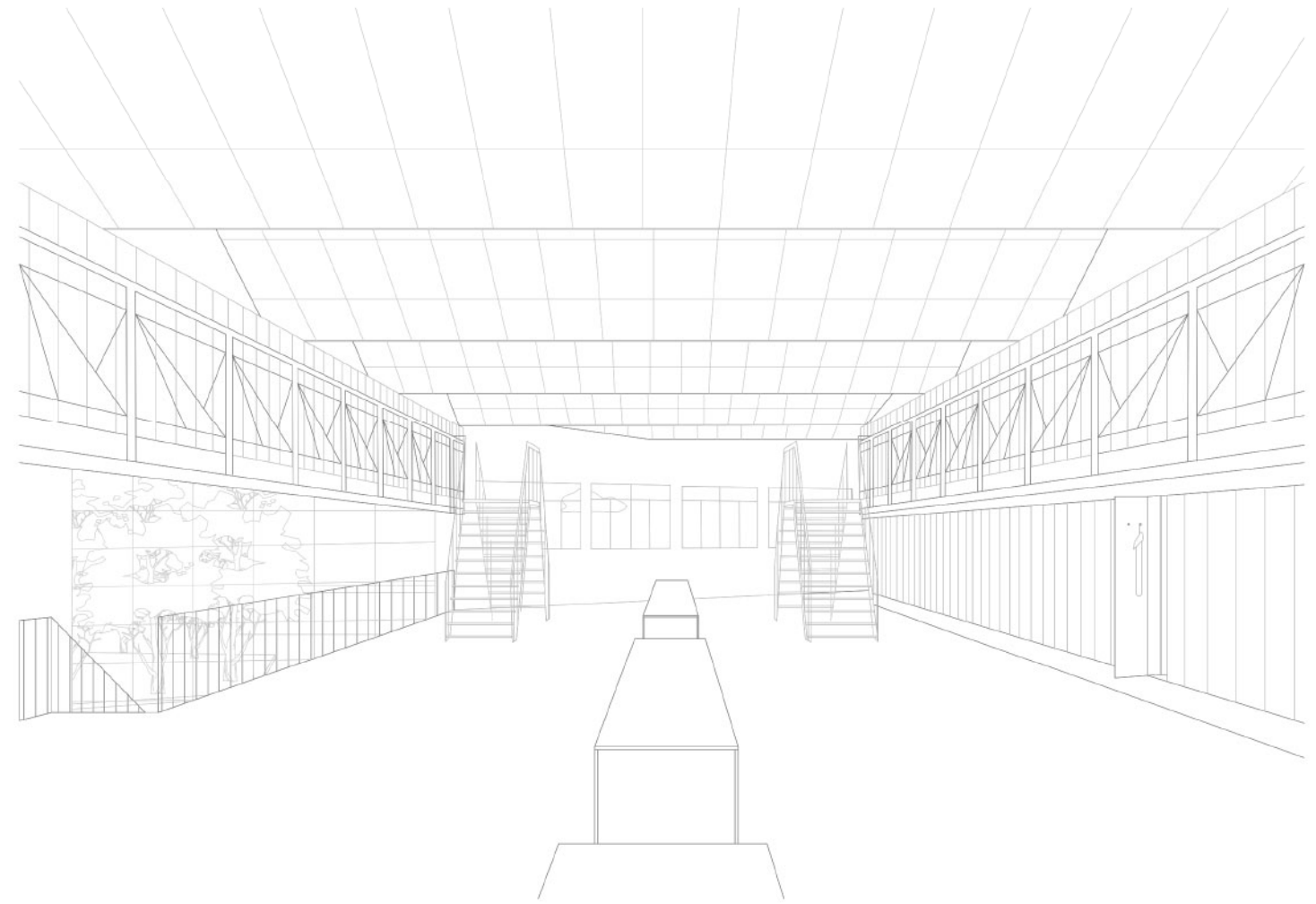
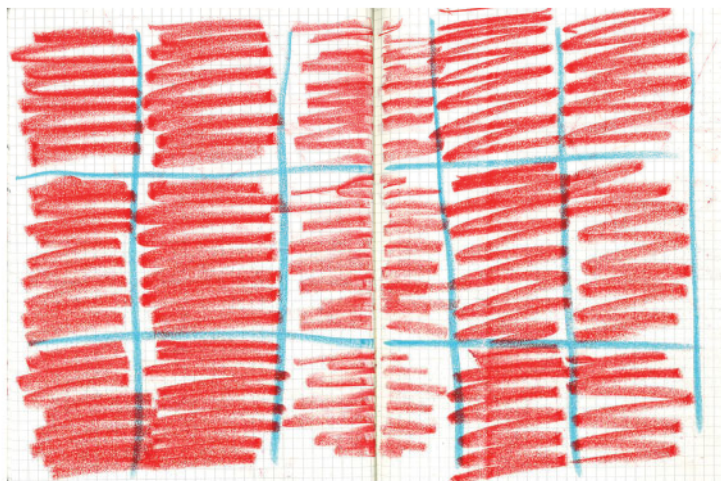
Zicht op het inkomgebouw

Zicht op de bar

Observatie - staal en gevelmetselwerk

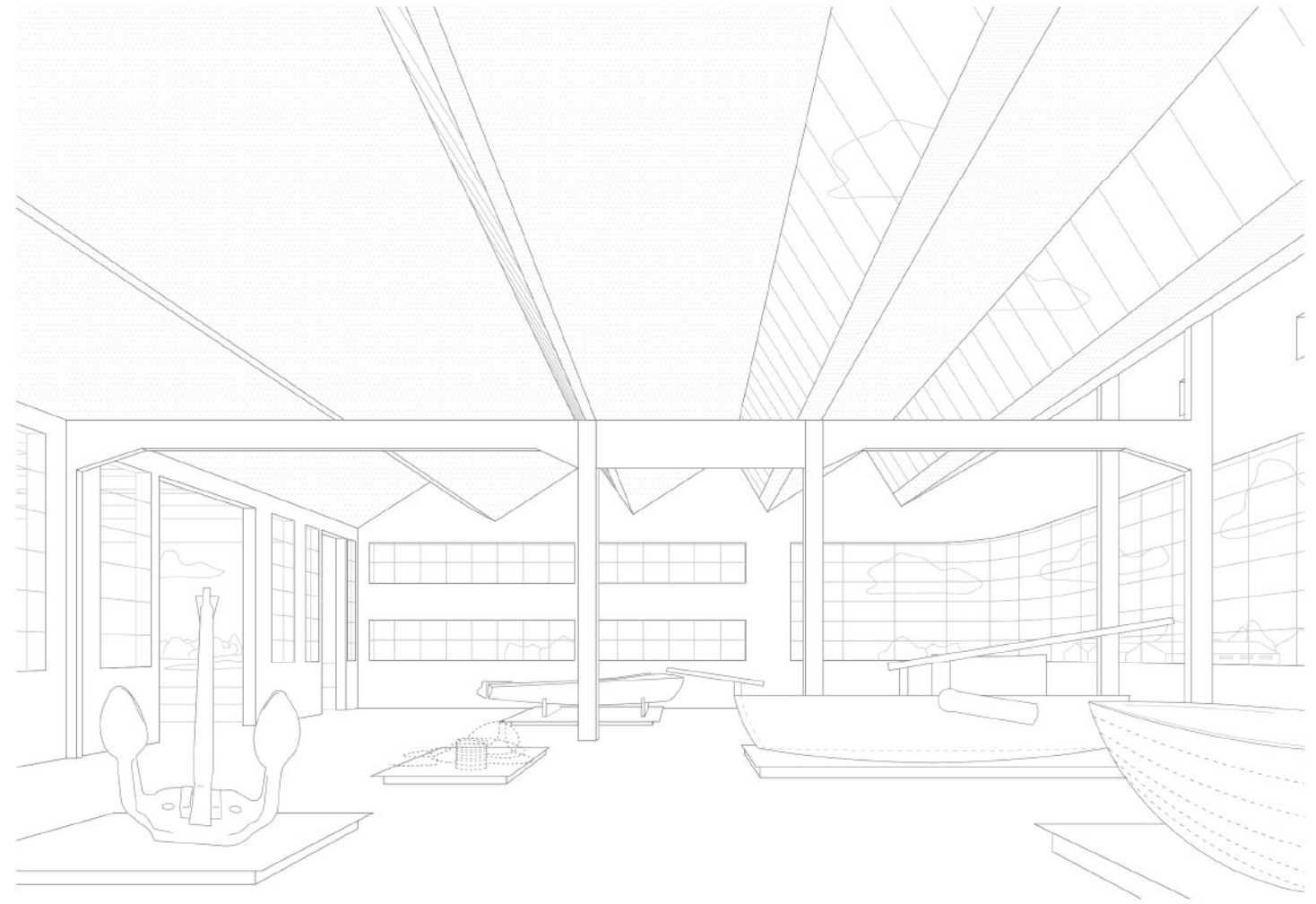
Zicht op de kleedkamer

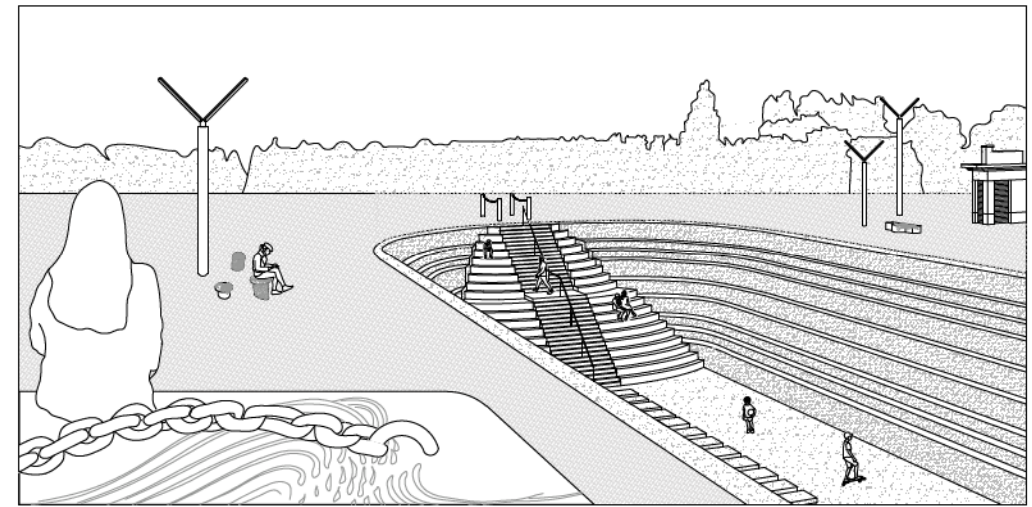
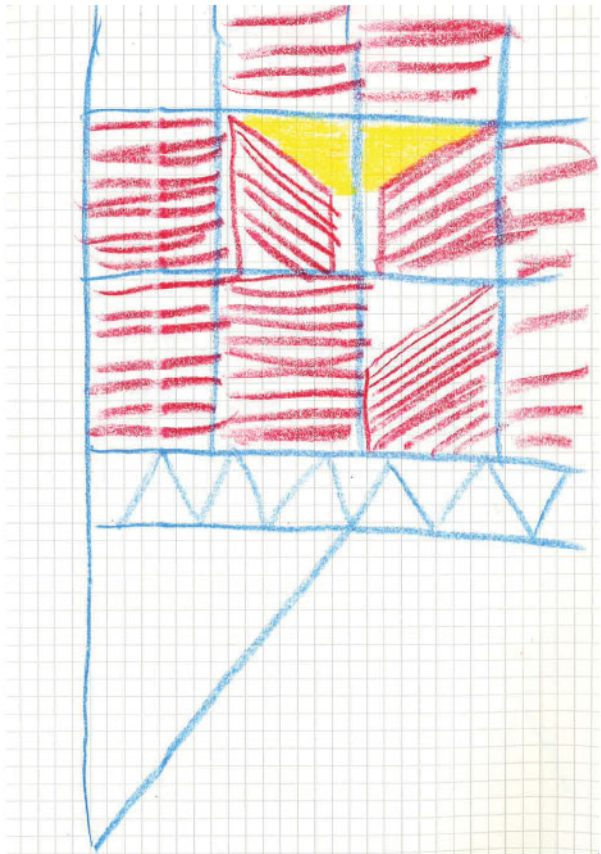
Observatie - kraan

Observatie - trappen

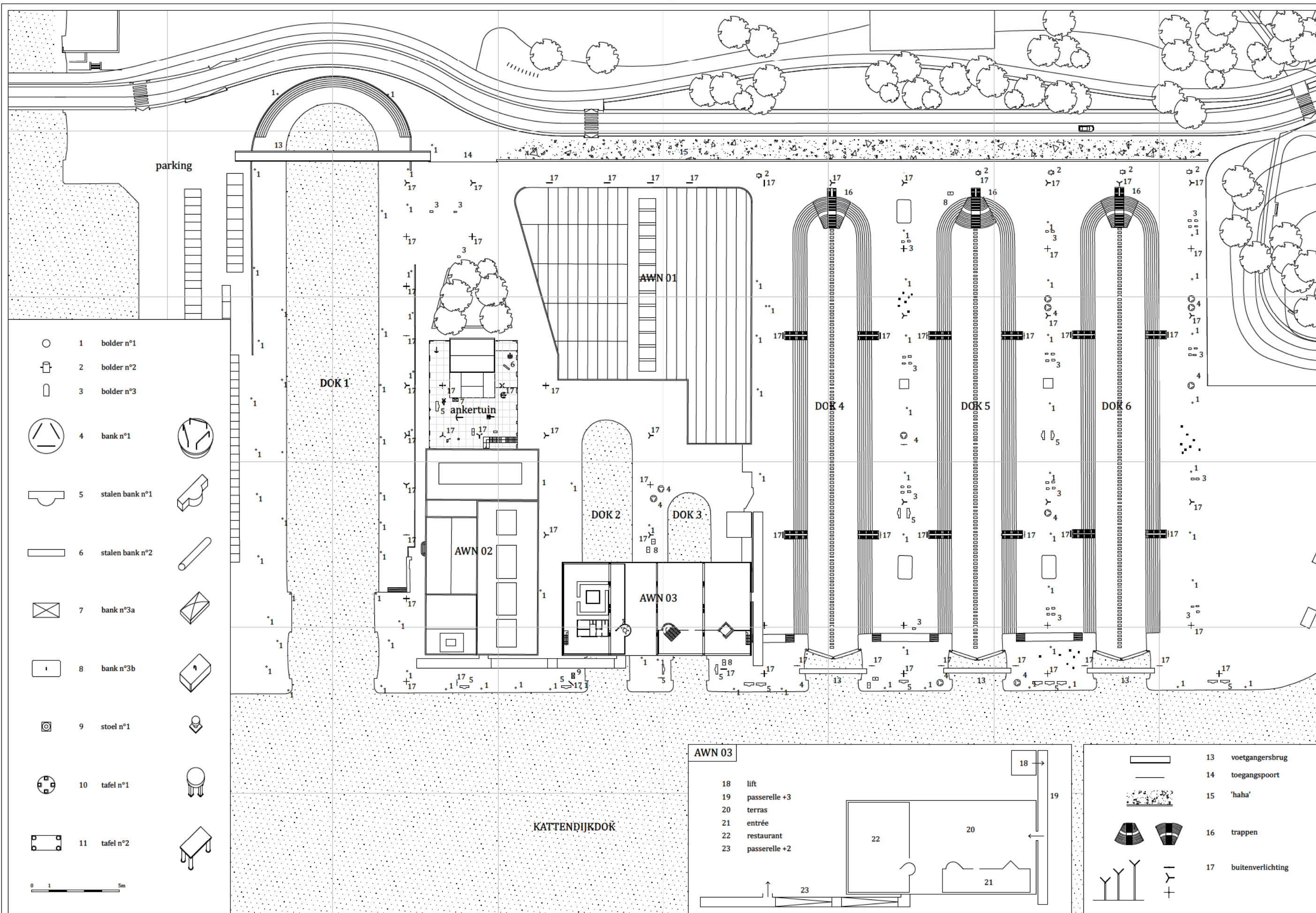
Zicht op tentoonstellingsruimte in bestaand gebouw

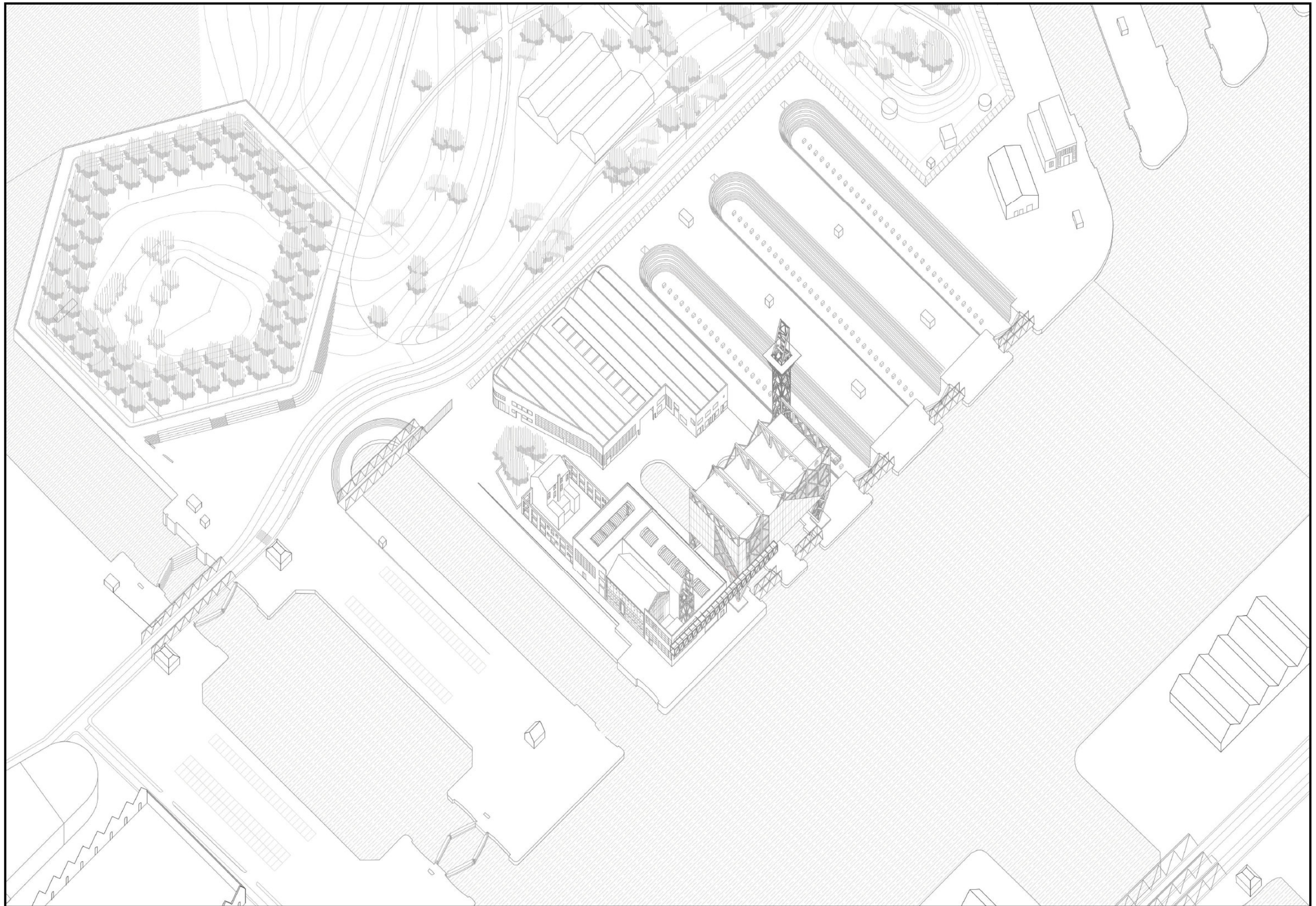

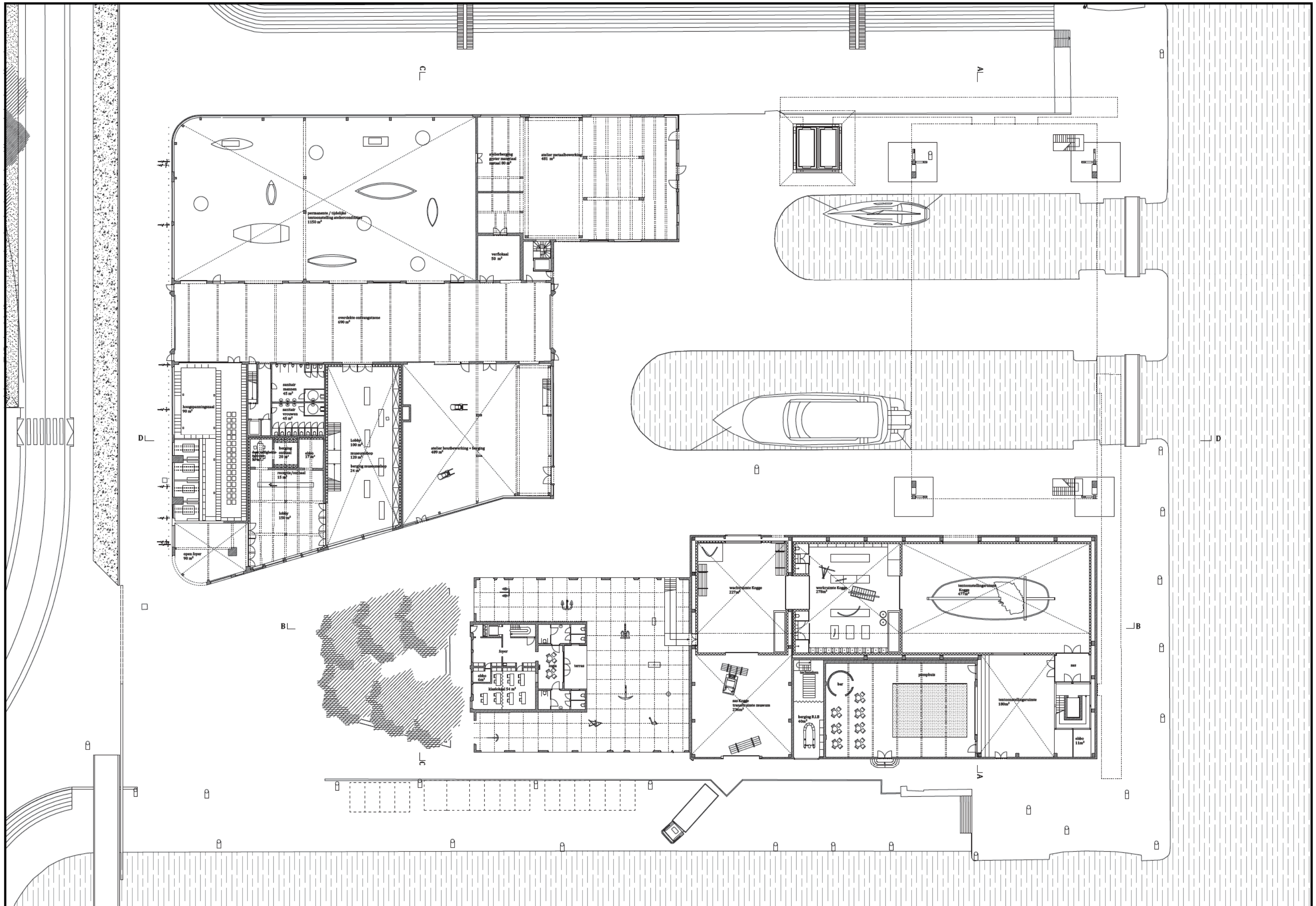
Zicht op nieuwe trappen in droogdokken

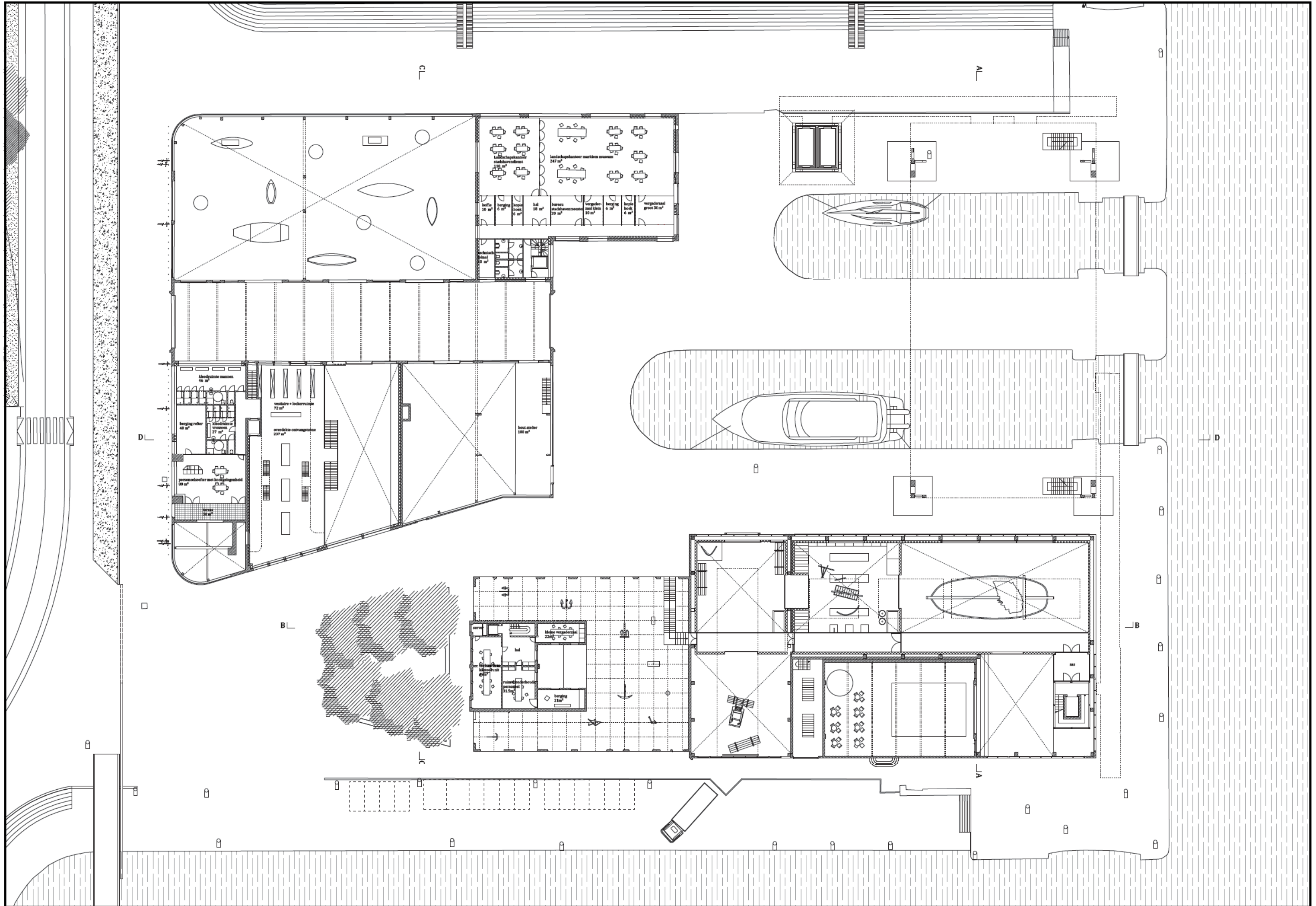
Z

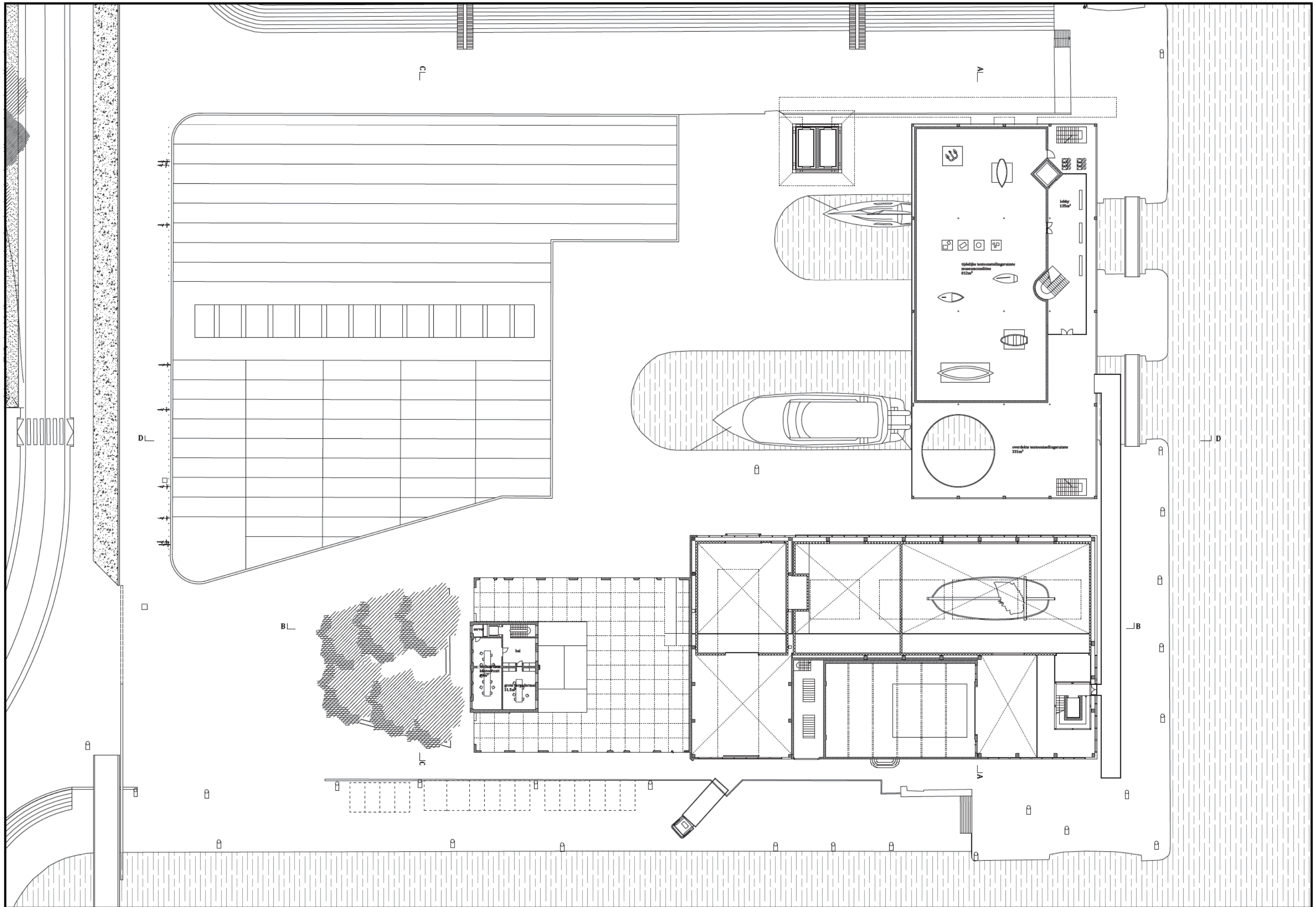
N

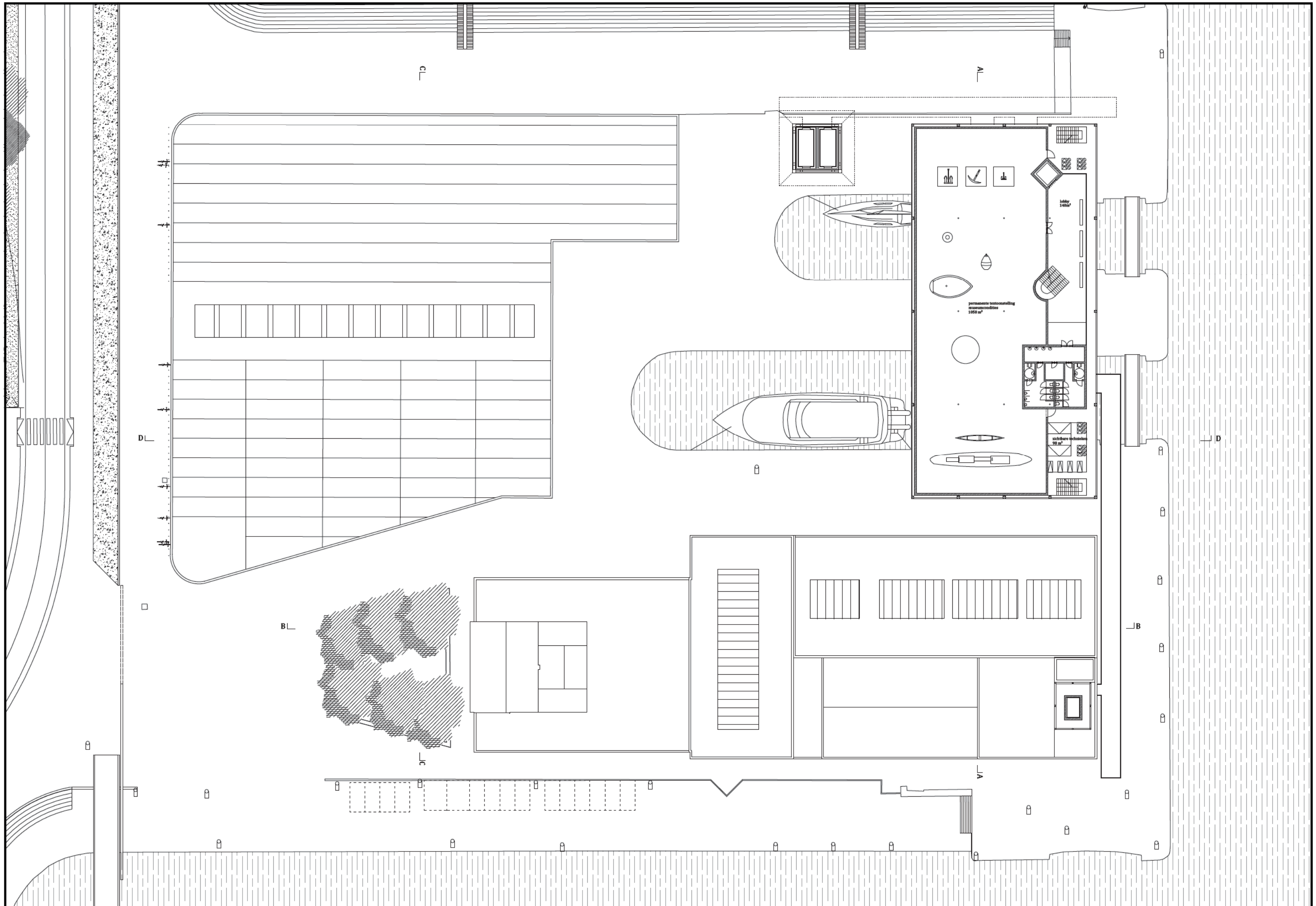

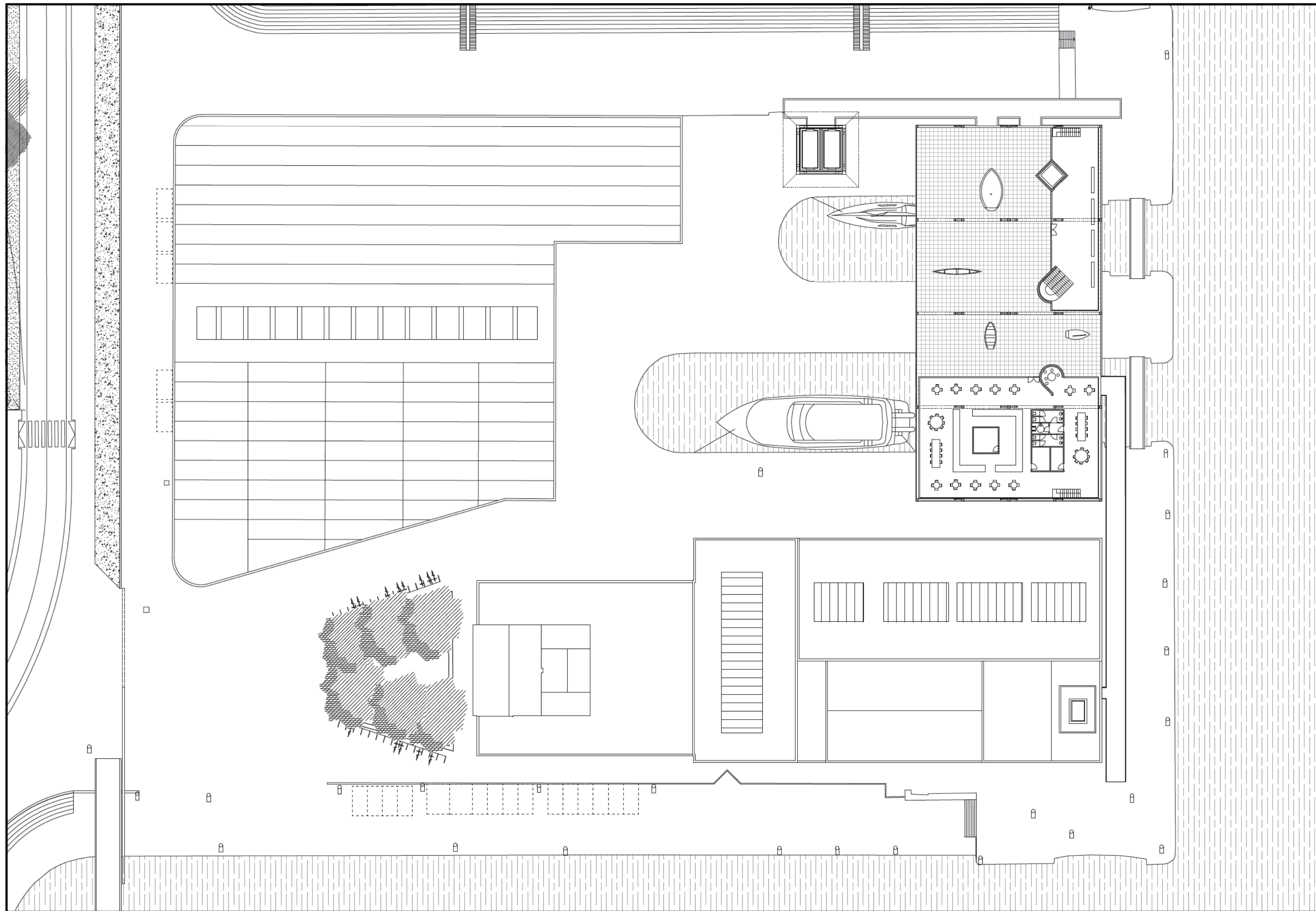

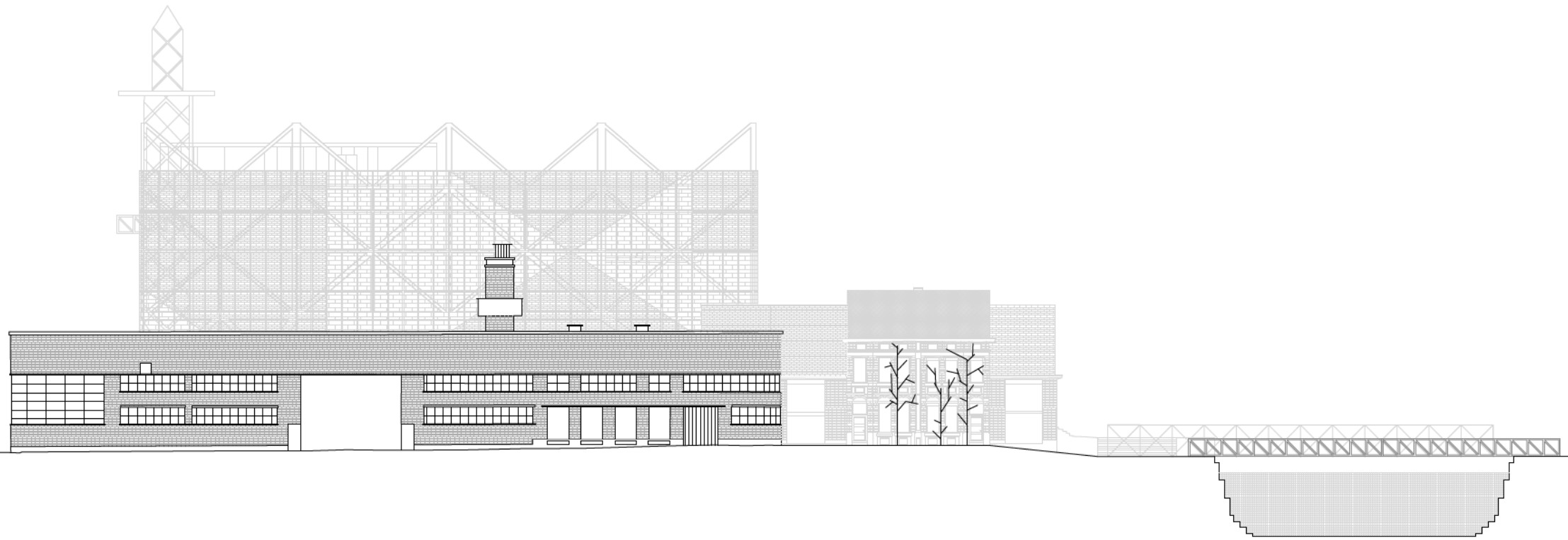
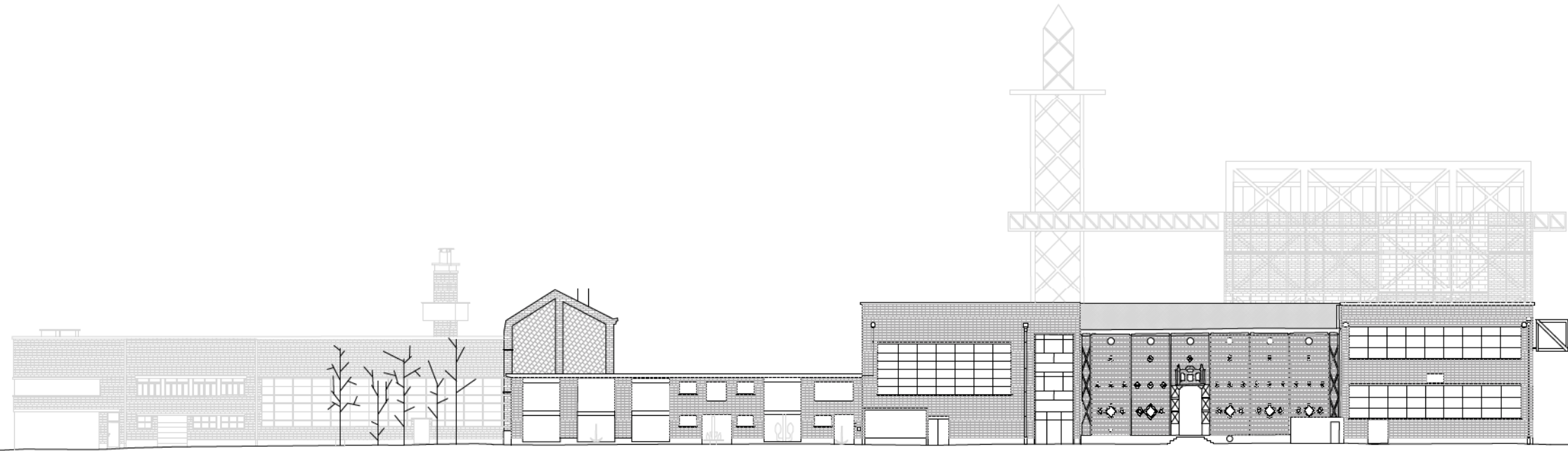

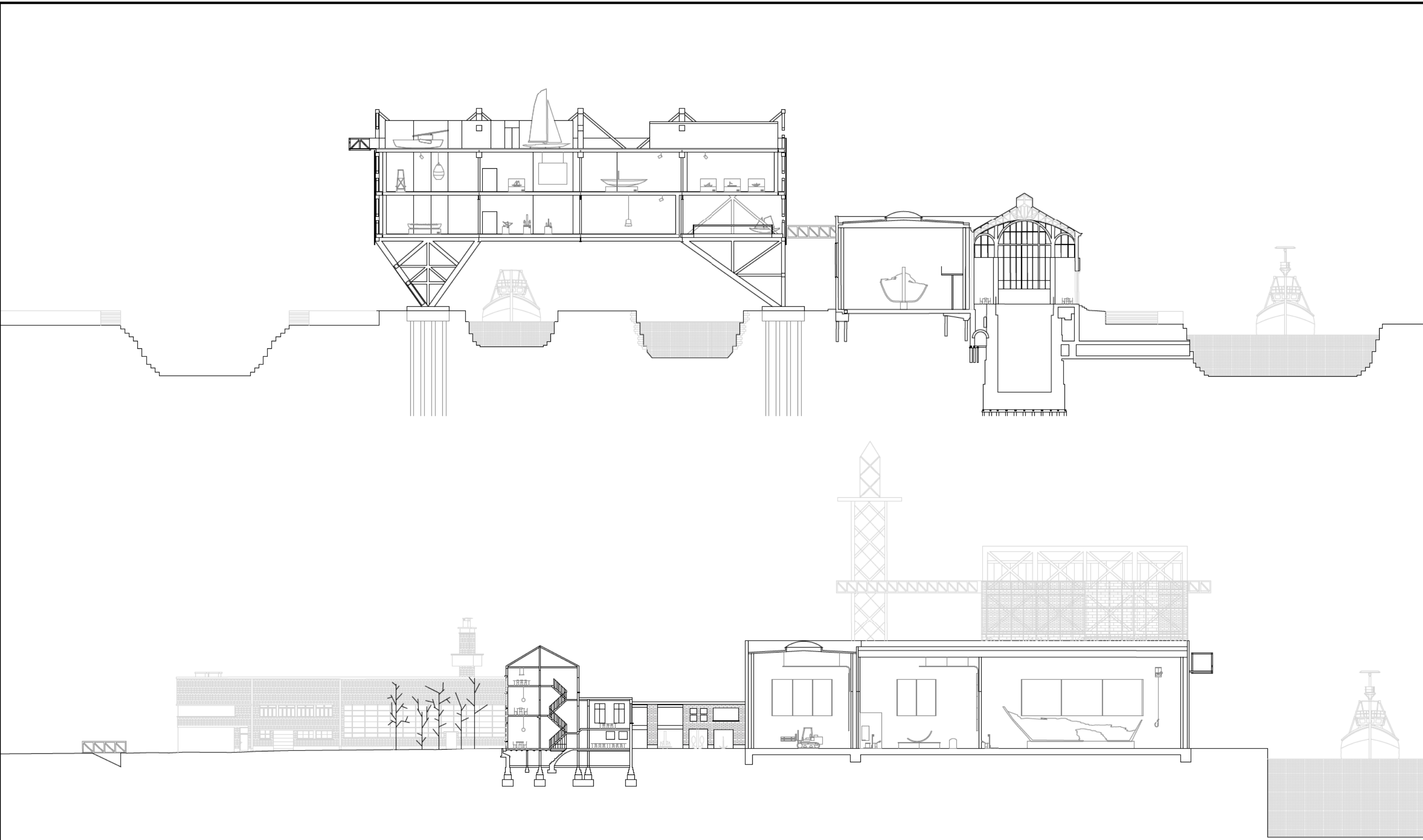

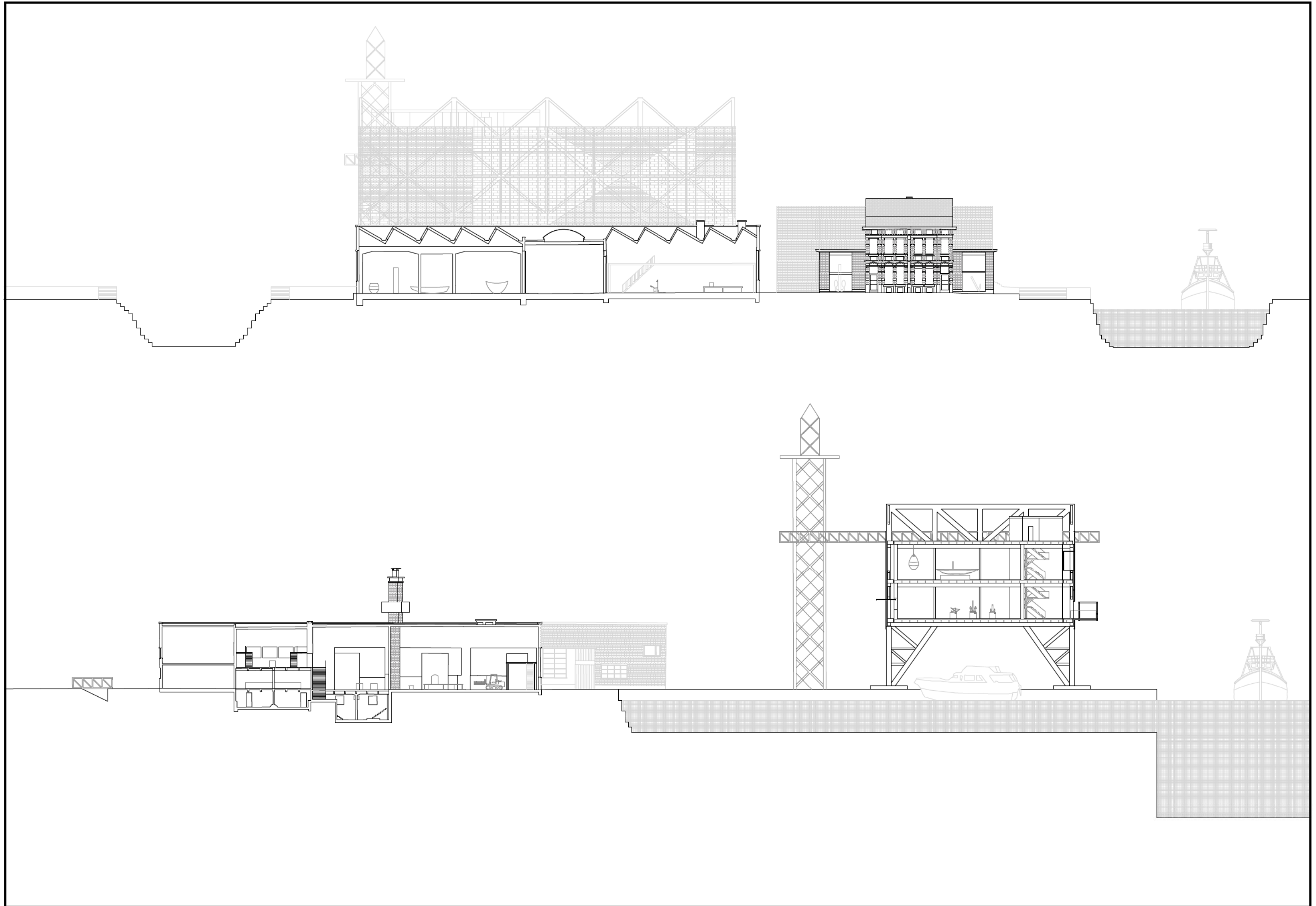

Zicht van op droogdok.

Zicht op hoofdtoegang.

